

OBČINA TREBNJE ŽUPAN

www.trebnje.si

E: obcina.trebnje@trebnje.si

Goliev trg 5, 8210 TREBNJE

T: 07 348 11 00

Številka: 322-2/2022-24

Datum: 6. 4. 2022

OBČINSKI SVET
OBČINE TREBNJE

ZADEVA:

PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE TREBNJE

NASLOV GRADIVA:

Predlog seznanitve Občinskega sveta Občine Trebnje s potrjeno novelacijo IP Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje) in Programom dela in finančnim načrtom Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029

Gradivo pripravil:

Oddelek za splošne zadeve
Mateja Zupančič
Višja svetovalka II

Pristojno delovno telo:

Odbor za družbene, gospodarske dejavnosti in kmetijstvo

Gradivo predlaga:

Alojzij Kastelic, Župan Občine Trebnje

Poročevalec po

pooblastilu župana

Občine Trebnje

Alojzija Kastelica:

Irena Žužek, univ. dipl. soc.

Vodja oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti

PREDLOG SKLEPA:

SKLEP

Občinski svet Občine Trebnje se seznani s potrjeno novelacijo Investicijskega programa Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje) in dokumentom Program dela in finančni načrt Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029.

Alojzij Kastelic
ŽUPAN

Priloge:

- *Novelacija Investicijskega programa Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje)*
- *Program dela in finančni načrt Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029*

Predlog seznanitve Občinskega sveta Občine Trebnje s potrjeno novelacijo IP Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje) in Programom dela in finančnim načrtom Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029

I. NASLOV

Naslov dokumentov se glasi:

- **Novelacija Investicijskega programa Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje)**
- **Program dela in finančni načrt Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029**

II. UVOD

Razlogi za seznanitev

Občinski svet Občine Trebnje je na svoji 20. redni seji z dne 23. 2. 2022 pooblastil župana Občine Trebnje Alojzij Kastelica, da za potrebe prijave projekta Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje) na javni razpis za sofinanciranje projektov trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem iz sredstev za izvajanje nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost, ki ga je 4. 3. 2022 objavilo Ministrstvo za kulturo (MK), potrdi investicijsko dokumentacijo skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ in drugo potrebno dokumentacijo za imenovani projekt.

Razlog za seznanitev občinskega sveta z gradivom je iz strani župana s sklepom št. 322-2/2022-19 z dne 31. 3. 2022 potrjena Novelacija Investicijskega programa Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje) in sprejet Program dela in finančni načrt Turistično družbenega centra Grmada Trebnje – TDC Grmada 2025-2029 št. 322-2/2022-20 z dne 31. 3. 2022, ki sta bila dva izmed pogojev za prijavo imenovanega projekta na javni razpis MK.

Ocena stanja

Občina je vlogo za sofinanciranje projekta Obnova hiše Goliev trg 7, Trebnje - objekt »Grmada« (Turistično družbeni center Grmada Trebnje z vsemi zahtevanimi prilogami, med katerimi so bili tudi sklep o potrditvi novelacije IP, potrjena novelacija IP za projekt in program dela ter finančni načrt, oddala dne 31. 3. 2022. Rezultati razpisa še niso znani.

Projekt obnove Hiše Goliev trg 7 – Trebnje je Občina Trebnje uspešno prijavila na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine, ki jih bo v letih 2021–2022 sofinancirala Republika Slovenija (JPR2-SVP-2021-22) MK, in prejela odločbo o odobritvi sofinanciranja v višini 200.000,00 EUR upravičenih stroškov. Od podpisa te pogodbe občina ne bo odstopila, temveč bo po potrditvi ministrstva, da je to mogoče, oba vira financiranja kombinirala. Stroške, ki jih je občina kot upravičene (temeljito obnovo zunanosti in notranosti kulturnega spomenika) uveljavljala po predhodnem JR MK, v zadevni prijavi po navodilu ministrstva v celoti obravnava kot upravičene, vendar ne kot upravičene do sofinanciranja temveč kot lastno udeležbo občine, sofinanciranje MK iz predhodnega razpisa pa kot druge vire.

Le obnovljen kulturni spomenik pa še ne omogoča njegove ponovne uporabe (oziroma je spomenik zanimiv le za ozek krog obiskovalcev), zato na zadevni javni razpis MK občina prijavlja še mehke dejavnosti za povezovanje in oplemenitenje turistične ponudbe ter za izboljšanje informacijske dostopnosti in prepoznavnosti lokalnega in regionalnega območja.

Pravna podlaga za predlog

Podlaga za seznanitev Občinskega sveta Občine Trebnje s potrjeno investicijsko dokumentacijo sta Statut Občine Trebnje (Uradni list RS, št. 29/14 in 65/14) in Poslovnik Občinskega sveta Občine Trebnje (Uradni list RS, št. 63/14).

Dokumentacija je izdelana v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16).

Cilji in načela

Kulturno dediščino lahko prepoznamo v vsakem mestu, vasi ali regiji, najsi bo ta urbanistična, arhitekturna ali etnološka. In prav vsako območje ima določene turistične vire, ki zajemajo tako lastnosti naravne (krajina, flora, favna) in kulturne dediščine (etnografske, zgodovinske, arheološke, umetniške in spomeniške), kot tudi vire, ki jih imamo za neoprijemljive ali generične (veter, narava, vojna itd.). Prepričani smo, da lahko ne le tujim ampak tudi domačim obiskovalcem prav v manjših, doslej turistično še ne dovolj prepoznanih krajih, ponudimo zelo veliko. To je najpomembnejši aspekt, ki ga želimo poudariti pri vzpostavitvi TDC Grmada. Trebnje ima izvrsten geografski položaj za razvoj turizma: leži ob izjemno pomembni evropski cestni povezavi, dokaj blizu pa so tudi velika termalna kopališča in seveda Ljubljana – tega dejstva ne gre zanemariti.

Projekt Turistično družbeni center Grmada je **projekt vzpostavitve družbenega centra za lokalno prebivalstvo in interpretativnega centra za obiskovalce na eni in učence/šolske skupine ter turistične vodnike, zaposlene ter samozaposlene v turizmu, gostinstvu, kulturi na drugi strani. TDC Grmada bo obsegal turistično-informacijsko kavarno z (demonstracijsko) kuhinjo v pritličju, multimedijски arheološki muzej v 1. nadstropju in spominsko sobo Vilme Bukovec, izobraževalno-konferenčni prostor ter dve društveni delavnici v mansardi.** Razdelili smo ga v dve fazi.

Prva faza (1. 7. 2022-30. 6. 2023) obsega temeljito obnovo zunanosti in notranosti kulturnega spomenika Trebnje – Hiša Goliev trg 7 in s tem izboljšanje dostopnosti do spomenika kot tudi zaščito varovanih lastnosti pred propadom. Obnova skladno s PZI št. 74/2017 obsega izvedbo gradbeno-obrtniških del, elektro in strojnih inštalacij, vgradnjo dvigala in zunanjo ureditev. Izmed skladno s projektantskim predračunom predvidenih gradbeno obrtniških del so predmet upravičenih stroškov do sofinanciranja le notranja padavinska kanalizacija in razna dela. Vsa ostala GOI dela, ki obsegajo pripravljalna in rušitvena, zemeljska, betonska in armiranobetonska, zidarska, tesarska in krovsko - kleparska dela, fasaderska dela, ključavničarska dela, montažne stene in stropove, stavbno pohištvo, tlakarska, keramičarska, mizarska in sliko pleskarska dela ne bodo sofinancirana iz mehanizma za okrevanje in odpornost, saj so predmet sofinanciranja po odločbi Ministrstva za kulturo št. 6220-310/2021/4 z dne 28. 4. 2021 oziroma JPR2-SVP-2021-22. Kot predmet sofinanciranja pa se nadalje smatrajo še izvedba novih elektroinštalacij, izvedba novih strojnih, vgradnja dvigala in priprava načrta ter izvedba zunanje ureditev.

V prvi fazi projekta bo prijavitelj pričel tudi z aktivnostmi za pripravo in sprejem odlok o ustanovitvi **novega občinskega javnega zavoda za turizem in šport**, ki bo po vzpostavitvi TDC Grmada le-tega predvidoma do konca projekta prevzel v upravljanje.

Ključne dejavnosti v **drugi fazi projekta (1. 1. 2023-30. 11. 2024)**, ki se bo delno izvajala sočasno z izvedbo obnove stavbe (1. fazo) in se bo pričela že s 1. 1. 2023, bodo **mehke dejavnosti za povezovanje in oplemenitenje turistične ponudbe ter za izboljšanje informacijske dostopnosti in prepoznavnosti lokalnega in regionalnega območja**. Najprej bo izvedena/pripravljena določena podrobnejša dokumentacija oziroma načrti – načrt notranje opreme stavbe, načrt multimedijske opreme stavbe in arheološkega muzeja, oblikovalski idejni in izvedbeni načrta postavitve ter grafike arheološkega muzeja ter idejna zasnova vsebine spominske sobe in postavitve razstave spominske sobe Vilme Bukovec. V drugo fazo nadalje sodi uresničevanje oziroma izvedba prej naštetih načrtov – zunanji izvajalci bodo namestili notranjo opremo v vseh prostorih kulturnega (turistično informacijska kavarna z (demonstracijsko) kuhinjo, ostala pohištvena oprema v stavbi), multimedijsko opremo (skupaj z izdelavo aplikacij/animacij in drugimi storitvami), vzpostavljena in opremljena bosta arheološki multimedijski muzej in spominska soba Vilme Bukovec oziroma izvedene vseh tako imenovane mehke vsebine.

Predvsem je za kvalitetno vzpostavitev in nadaljnje delovanje centra kot turistično informacijske kavarne, arheološkega muzeja, spominske sobe Vilme Bukovec in družbenega ter interpretativnega centra ključna izdelava kvalitetnih strateških izhodišč in podlag, ki bodo uresničeni v obliki **modela upravljanja s TDC Grmada in drugo kulturno dediščino na območju občine Trebnje ter Strategije razvoja integralnega turističnega proizvoda TDC Grmada**.

Druga faza bo vključevala tudi razvoj dodatnega turističnega produkta Baraga in čipke, ki bo povezal zgodovinsko - kulturno - versko - gastronomsko raznolikost občine Trebnje. S projektom bodo torej skupno vzpostavljeni 4 novi turistični produkti, ki bodo imeli pozitiven vpliv na podaljšanje dobe bivanja.

1. Turistični produkt – Multimedijski arheološki muzej Trebnje

Vsebina, ki bo neke vrste rdeča nit muzeja, je bogata preteklost Trebnjega in njegove okolice. Težišče muzejske zgodbe bo postavljeno v čas, ki ga zaznamuje prisotnost rimske kulture na naših tleh. V tem času se kraj imenuje Praetorium Latobicorum in zato bo v muzeju velik poudarek namenjen prav plemenu Latobikov, njihovi družbi in posebnostim, saj o njih v drugih muzejih ne izvemo kaj dosti. Ob Latobikih se bomo srečali tudi z njihovimi sodobniki Rimljani in spoznali posebnosti, po katerih jih lahko ločimo oziroma prepoznamo. Zanimive so obrti, ki so jih obvladali in za katere so arheologi našli pripomočke, orodja in celo ostanke delavnic. Za muzej smo si kot osrednje izbrali polstenje, ki je še dandanes zanimivo, pred vsem za izdelavo klobukov in dekorativnih predmetov pa tudi kot način ustvarjalne izrabe prostega časa. Spominki in uporabni predmeti iz volne in polsti bodo eden od temeljev prodajne ponudbe v muzejski trgovinici, kjer bodo svoje izdelke lahko ponudili lokalni obrtniki. Ovčereja in predelava volne sta zanimiva z vidika delitve dela, saj se tesno prepletajo opravila, ki so jih opravljali moški in tista, ki so bila v domeni žensk. Na temo predelave in ustvarjanja z volno bomo pripravili tudi muzejske delavnice (mikanje, česanje, preja, barvanje z naravnimi barvili, polstenje, tkanje). Ker so med arheološkimi predmeti najštevilnejši ostanki lončenega posodja, bomo veliko pozornost namenili tudi tedanji prehrani. Nekaj od bolj slastnih jedi tistega časa se bo dalo poskusiti za muzejsko mizo v informacijski kavarni. Naš namen je, da bi latobiška malica postala prepoznana tudi v Trebnjem in njegovi okolici kot nenavadna zdrava dopolnitev siceršnje gostinske ponudbe. Obiskovalec bo spoznal skrbno ekonomiko ljudi v preteklosti, ki so dejansko živeli v družbi brez odpadkov, saj so svoje vire ne le razumeli ampak tudi živeli z načeli trajnostnega gospodarstva.

Celotna postavitve bo temeljila na povezanosti z naravo, tako bodo skrbno izbrani materiali za opremo (les, šibje, glina, volna) za nepričakovane poudarke pa bodo poskrbeli številni sodobni elementi multimedije in dodane resničnosti. Odličnost projekta temelji na sodelovanju: med lastnikom in prijaviteljem (Občina Trebnje), strokovnim avtorjem muzejske postavitve (ZVKD OE Novo mesto) in lokalnimi in regionalnimi izvajalci del in dejavnosti, od katerih se bodo številna nadaljevala tudi po zaključku projekta, ko bo moral TDC Grmada delovati in dejansko izvajati svoje poslanstvo.

2. Turistični produkt – Razstava/spominska soba Vilme Bukovec

V mansardi bo vzpostavljena stalna razstava oziroma spominska soba Vilme Bukovec, dolgoletne primadone ljubljanske Opere, ki ima svoje korenine v Trebnjem, kjer je bila rojena. V njeni zapuščini Trebnjemu je veliko osebnih dokumentov in predmetov (spominska knjiga, lastni knjižni ovitek, ura, skrinja), še več delov kostumov, oblek in pripomočkov za ličenje, priznanj, manjši obseg drobnega tiska, časopisnih izrezkov in korespondence, likovnih del in skulpture, bogoslužnih predmetov in cerkvenih skulptur, uokvirjenih fotoportretov, osebnih fotografij, glasbenih tiskov in lastnih notnih zapisov, avdiovizualnega gradiva, knjižnega gradiva, serijskih publikacij in zemljevidov. Vsi ti predmeti bodo kot pričevalci njenega zasebnega in javnega življenja ter dosežkov postali del spominske sobe, ki bo obiskovalcem v fizični in digitalni obliki (predvideno je tudi doživetje njenih nastopov v živo s pomočjo virtualne resničnosti) pričarala vpogled v njeno delo in življenje kot velike umetnice na področju glasbene umetnosti. Do sedaj Vilmi Bukovec kot eni izmed največjih slovenskih opernih ustvarjalk za enkrat v Sloveniji še ni posvečen podoben razstavn/spominski prostor. Spominska soba bo predstavljala tudi izhodišče za povezovanje s stalno razstavo Rastoče knjige v Trebnjem in Galerijo likovnih samorastnikov Trebnje na lokalnem nivoju ter z Galerijo Kambič in drugimi muzeji in galerijami na regionalnem in nacionalnem nivoju.

3. Integralni turistični produkt – Turistično družbeni center Grmada

TDC Grmada bo kot integralni turistični proizvod opredeljen s Strategijo razvoj integralnega turističnega proizvoda Turistično družbeni center Grmada in bo pomenil kombinacijo več izdelkov in storitev, ki bodo namenjene za zadovoljitev potreb turistov ob obisku turistične destinacije občine Trebnje. Ob fizičnem obisku TDC Grmada ali kasneje (v prvem letu po zaključku projekta) ob obisku spletne strani TDC Grmada, bo tako lahko turist na enem mestu pridobil vse relevantne podatke za obisk in hkrati izvedel vse potrebne rezervacije za prenočitve, prehrano, ogleda, rekreacijo in druge aktivnosti v občini Trebnje.

Najpomembnejši aspekt, ki ga želimo poudariti pri vzpostavitvi TDC Grmada, je da ima vsako mesto, vas ali regija pomembne turistične vire in kulturno dediščino in se lahko vsi ti viri spremenijo v turistične proizvode izjemnega potenciala, če k njim pristopimo na ustrezen način. Da bi se ti viri lahko dojemali kot proizvod, jih je obiskovalcem potrebno predstaviti na ustrezen način, zato bo naloga interpretativnega centra na eni strani obiskovalcem predstaviti (preko digitaliziranih in fizičnih gradiv ali interpreta) naravno in kulturno dediščino na način, ki ne zahteva neposrednega stika z viri, in hkrati ustvariti vtis, da v enem dnevu vsega, kar predstavljeno območje ponuja, ni mogoče videti in obiskati. Druga funkcija interpretativnega centra bo izobraževalnega značaja. Šlo bo za razširjanje vedenja o uporabi kulturnih in naravnih virov med obiskovalci, še posebej med učenci/šolskimi skupinami, upokojskimi in drugimi skupinami, in sicer z razlaganjem obstoječe stvarnosti in preteklosti območja, s čimer bo postal center koristno izobraževalno sredstvo na vseh ravneh izobraževanja. Interpretativni center bo deloval tudi kot izobraževalni center za turistične vodnike in zaposlene ter samozaposlene v turizmu, gostinstvu, kulturi, in sicer za segment gostitelj interpretator, dodatno pa še za segmente dostopnega turizma / tourism for all, verskega turizma, ...

Iz vidika lokalnega prebivalstva in društev bo stavba delovala kot družbeni center - namen stavbe bo nudenje storitev za preživljanje prostega časa, od enostavnega druženja (obisk kavarne) do kakovostnega preživljanja prostega časa (obisk muzeja, spominske sobe, udeležbe ali izvedbe predavanj, razstav, potopisov, glasbenih, kulturnih dogodkov, občnih zborov, informacije in rezervacije športnih storitev in objektov ...). V njem se bodo v kavarni z demonstracijsko kuhinjo, izobraževalno-konferenčnem prostoru in društvenih delavnicah udeleževala najbolj aktivna društva v občini, med katere sodi turistično-športno društvo s sekcijo klekljarske skupine, društvo podeželskih žena, društvo podeželske mladine, društva vinogradnikov, društva upokojencev, društvo likovnikov, ... hkrati pa jim bo novi upravljavec nudil tudi servis iz vidika uporabe javne občinske turistične, kulturne in športne infrastrukture.

4. Turistični produkt z delovnim nazivom »Baraga in čipka«

Turistični produkt »Baraga in čipke« bo izhajal iz zgodbe projekta Baraga in čipke kot niti sodelovanja, ki sta ga partnerja Občina Trebnje in Klekljarska skupina Žnurce uspešno izvedla v letu 2018, sofinanciran pa je bil iz projekta LAS – EKSRP. V projektu smo lokalno društveno dejavnost klekljanja in ustvarjanja čipke, ki je dediščinska, povezali z bogato lokalno dediščinsko zapuščino Friderika Ireneja Baraga. Skozi povezavo smo razvili tri glavne produkte, ki so medgeneracijske klekljarske delavnice, ki jih Žnurce še izvajajo, svoje mesto pa bodo našle tudi v TDC Grmada, glavna razstava Baragovo življenje, vpeto v čipko, ki poleg preko 600 klekljanih izdelkov obsega še različna ročna, glinena, šiviljska in slikarska dela, risbe in fotografski material ter lesene komponente, ter prvo trebanjsko sladico – Baragovo rezino. Poleg zagotavljanja trajnosti projekta ima Baraga, ki se je odločil, da bo življenje posvetil misijonarjenju med Indijanci v ZDA, in njegova dediščina (iz njegovih zgodb smo Evropejci prvič spoznali Pocahontas) velik potencial za razvoj turizma v Trebnjem. V turistično produkt, ki bo predvidoma na voljo v treh variantah, in sicer v trajanju do 5 h, do 8 h, ali dvodnevna varianta, bo tako zagotovo vključena zgodba o Baragi skozi čipko, pokušina Baragove rezine, ogled razstave in druge vsebine.

Ocena finančnih in drugih posledic

Ocenjena vrednost investicije skladno s potrjeno novelacijo investicijske dokumentacije znaša **1.930.030,85 EUR brez DDV oziroma 2.354.637,64 EUR z DDV**.

Projekt se bo skladno s časovnim načrtom izvajal od 1. 7. 2022 do 30. 11. 2024.

Ministrstvo lahko sofinancira projekte do maksimalne višine 1.660.000 EUR upravičenih stroškov. Prijavitelj lahko v okviru navedenih zneskov zaprosi za 100 % financiranje upravičenih stroškov brez DDV. Strošek DDV je neupravičen strošek tega razpisa in ga nosi prijavitelj. V primeru obravnavanega projekta so upravičeni vsi stroški projekta z izjemo stroškov storitev izdelave investicijske dokumentacije in davka na dodano vrednost, pri čemer pa bo Občina Trebnje zaprosila le za sofinanciranje 76,11 % upravičenih stroškov projekta, saj bo v izogib dvojnemu financiranju večji del GO del financiran iz lastnih sredstev in iz drugega vira, konkretno drugega javnega razpisa (JPR2-SVP-2021-22).

Finančna konstrukcija predvideva sofinanciranje v višini **1.467.496,33 EUR iz Mehanizma za okrevanje in odpornost**, sofinanciranje v višini **200.000,00 EUR iz integralnih sredstev MK** ter **lastna sredstva Občine Trebnje** v višini **687.141,31 EUR**.

Vsi stroški investicije v tekočih cenah:

Postavka	Skupaj	Delež
1. Faza	802.073,35	34,06%
1. Dokumentacija	2.785,00	0,12%
2. Investicija v opredmetena sredstva (GOI dela in gradbeni nadzor)	799.288,35	33,95%
2. Faza	1.127.957,50	47,90%
1. Dokumentacija	4.330,75	0,18%
2. Notranja oprema objekta	179.201,34	7,61%
3. Mehke dej. za pov. in oplemenitenje turist. pon.	944.425,41	40,11%
3.1. Multimed. oprema in storitve za vzpost. turističnih prod.	569.452,81	24,18%
3.2. Oblikovanje in postavitve arheološkega muzeja	147.655,04	6,27%
3.3. Priprava in post. razstave/spom. sobe Vilme Bukovec	186.684,68	7,93%
3.4. Oblikovanje turističnega produkta "Baraga in čipke"	9.772,46	0,42%
3.5. Model za upravljanje kulturne dediščine območja	13.372,85	0,57%
3.6. Strategija razvoja integralnega turist. prod. TDC Grmada	17.487,57	0,74%
<u>Skupaj brez DDV</u>	<u>1.930.030,85</u>	<u>81,97%</u>
DDV - 22 %	424.606,79	18,03%
Skupaj	2.354.637,64	100,00%

Viri financiranja:

Viri financiranja	Tekoče cene v EUR	Delež
Občina Trebnje iz proračuna	687.141,31	29,18%
Ministrstvo za kulturo (JPR2-SVP-2021-22)	200.000,00	8,49%
Mehanizem za okrevanje in odpornost	1.467.496,33	62,32%
Skupaj	2.354.637,64	100,00%

Alojzij Kastelic, l. r.
ŽUPAN OBČINE TREBNJE

III. BESEDILO DOKUMENTA

Glej prilogi.